

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

1998-жылдын 31-марты № 29

Интегралдык микросхемалардын топологияларын укуктук коргоо жөнүндө

(КР [2003-жылдын 27-февралындагы № 46](#), [2006-жылдын 7-августундагы № 150](#), [2007-жылдын 31-июлундагы № 127](#), [2015-жылдын 7-июлундагы № 149](#), [2020-жылдын 23-мартындагы № 29](#), [2023-жылдын 23-мартындагы № 68](#) Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

1-статья. Негизги түшүнүктөр

Ушул Мыйзамда колдонулуучу негизги түшүнүктөр:

интегралдык микросхема (мындан ары - ИМС) - электрондук схеманын милдетин аткарууга арналган биротоло бүткөн же орто аралык формадагы микроэлектрондук буюм, анын элементтери менен байланыштары бул буюмдун жасалышына негиз болгон материалдын көлөмүнө жана (же) бет жагына ажырагыс түрдө түзүлөт;

интегралдык микросхеманын топологиясы (мындан ары - топология) - интегралдык микросхеманын элементтеринин жыйындысынын жана алардын ортосундагы байланыштардын материалдык алып жүрүүчүсүндө белгиленген мейкиндик геометриялык жайгашуусу;

коммерциялык максаттарда пайдалануу - сатуу, жалдоого берүү жана коммерциялык жайылтуунун башка ыкмалары, ошондой эле бул аракеттерди ишке ашырууга сунуш кылуу.

Ушул Мыйзамда автор, **анын мураскери**, ошондой эле мыйзам же келишим аркылуу алган өзгөчө мүлктүк укуктарга ээ болгон ар кандай жеке же юридикалык жак укук ээси болуп саналат.

2-статья. Ушул Мыйзам менен жөнгө салынуучу мамилелер

Ушул Мыйзам менен топологияларды түзүүгө, укуктук коргоого жана пайдаланууга байланыштуу мамилелер жөнгө салынат.

Топологияларды коргоо чөйрөсүндөгү мамлекеттик жөнгө салуу Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан жүзөгө ашырылат.

(КР 2003-жылдын 27-февралындагы № 46, 2015-жылдын 7-июлундагы № 149, 2023-жылдын 23-мартындагы № 68 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

3-статья. Укуктук коргоонун объектиси жана шарттары

Ушул Мыйзам менен берилүүчү укуктук коргоо оригиналдуу топологияга гана жайылтылат.

Автордун чыгармачыл иш аракетинин натыйжасында түзүлгөн топология оригиналдуу болуп эсептелет. Топология, анын тескерисинчеси далилденмейинче, оригиналдуу деп тааныла берет.

ИМСтин иштеп чыгуучуларына жана жасоочуларына анын элементтеринин жыйындысы ал жасалган күнгө карата жалпысынан белгилүү болгон топологияга ушул Мыйзам менен укуктук коргоо берилбейт.

ИМСтин иштеп чыгуучуларына жана жасоочуларына ал түзүлгөн датага карата жалпыга белгилүү болгон элементтерден турган топологияга, эгерде мындай элементтердин жыйындысы ушул статьянын экинчи бөлүгүнүн талаптарына ылайык келген учурда гана укуктук коргоо берилет.

Ушул Мыйзам менен берилген укуктук коргоо топологияда ишке ашырылууга мүмкүн болгон идеяларга, ыкмаларга, системаларга, технологияларга же шарттуу белгиленген маалыматтарга жайылтылбайт.

(КР 2015-жылдын 7-июлундагы № 149 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

4-статья. Топологияга автордук

Чыгармачылык иш-аракетинин натыйжасында ушул топологияны түзгөн жеке адам топологиянын автору деп таанылат.

Эгерде топология бир нече адам тарабынан биргелешип түзүлсө, бул адамдардын ар бири мындай топологиянын автору деп таанылат.

Топологияны түзүүгө жекече чыгармачыл салым кошпой, авторго техникалык, уюштуруучулук же материалдык гана жардам көрсөткөн, же топологияны пайдаланууга укук алууга көмөктөшкөн жеке адамдар автор катары таанылбайт.

Топологияга автордук укук ажыратылгыс жекече укук болуп саналат жана мыйзам тарабынан мөөнөтсүз корголот.

5-статья. Мүлктүк укуктар

Авторго же башка укук ээсине бул топологияны өз билгениндей, атап айтканда, ушундай топологиядагы ИМСТИ жасоо жана жайылтуу жолу менен пайдаланууга бөтөнчө укук таандык; буга ушул Мыйзамдын 8-статьясында каралган учурларды кошпогондо, тийиштүү уруксатсыз бул топологияны башка адамдардын пайдаланышына тыюу салуу укугу да кошулат.

Топологиянын бир нече авторлоруна же башка укук ээлерине таандык укуктарды пайдалануунун тартиби алардын ортосундагы келишим менен аныкталат. Мындай келишим жок болгон учурда, алардын ар бири топологияны өзүнүн кароосу боюнча пайдалана алат, бирок калган башка укук ээлеринин макулдугусуз каттоодон өткөрүлгөн топологияга мүлктүк укуктардын бардыгын толук берүү жөнүндө келишим түзүүгө укугу жок. Мүлктүк укуктардын бардыгын толук берүү жөнүндөгү келишимди түзүү тууралуу укук ээлеринин ортосунда өз ара макулдашууга жетишпеген учурда, алардын арасындагы талаш сот аркылуу чечилиши мүмкүн.

Автордон же башка укук ээсинен уруксатсыз жасалган төмөндөгү иш-аракеттер топологияны пайдаланууда:

топологияны ИМСке кошуу же дагы башкача жол менен топологияны бүт бойдон же анын бир бөлүгүн көчүрүп алуу;

буга топологиянын түп нускасы болуп саналбаган бөлүгүнөн гана көчүрүп алуу кошулбайт;

топологияны же ушул топология бар ИМСти колдонуу, ташып келүү, сатууга сунуш кылуу, сатуу жана дагы башка чарбалык жүгүртүүгө киргизүү өзгөчө укуктуу бузуу катары таанылат.

6-статья. Мүлктүк укуктарды өткөрүп берүү

Топологияга мүлктүк укуктар башка жеке же юридикалык жактарга келишим боюнча бүт бойдон же жарым-жартылай берилиши мүмкүн.

Келишим жазма түрүндө түзүлөт жана өзүнө төмөнкү шарттарды камтууга тийиш: берилүүчү укуктардын көлөмү жана топологияларды пайдалануу ыкмалары, төлөм тартиби жана сыйлык өлчөмү, аны пайдалануунун аймагы жана келишимдин иш мөөнөтү.

Мүлктүк укуктарды берүү жөнүндөгү же катталган топологияга лицензиялык келишим Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан аныкталган тартипте катталууга тийиш.

Топологияга мүлктүк укуктарды тапшыруу (өткөрүү) жөнүндөгү келишим катталбаса жараксыз деп табылат.

Топологияга мүлктүк укуктар мыйзам менен аныкталган тартипте мурас боюнча өтөт.

(КР [2015-жылдын 7-июлундагы № 149](#), [2023-жылдын 23-мартындагы № 68](#) Мыйзамынын редакциясына ылайык)

7-статья. Кызмат милдеттерин аткаруу катары жана заказчы менен келишим боюнча түзүлгөн топологияга мүлктүк укуктар

Кызмат милдеттерин аткаруу же жумуш берүүчүнүн тапшырмасы боюнча түзүлгөн топологияга мүлктүк укуктар, эгерде жумуш берүүчү менен автордун ортосундагы келишимде башкача каралбаса, жумуш берүүчүгө таандык болот.

Сый акы төлөө тартиби жана өлчөмү автор менен жумуш берүүчүнүн ортосундагы келишим менен белгиленет.

Жумуш берүүчү болуп эсептелбеген заказчы менен түзүлгөн келишим боюнча автор жасаган топологияга мүлктүк укуктар, эгерде келишимде башкача каралбаса, заказчыга таандык болот.

7-1-статья. Мамлекеттик келишим боюнча иштерди аткарууда түзүлгөн топологияга болгон мүлктүк укуктар

Кыргыз Республикасынын мамлекеттик муктаждыктары үчүн мамлекеттик контракт боюнча иштерди аткарууда түзүлгөн топологияга болгон мүлктүк укуктар, эгерде мамлекеттик контрактта анын атынан мамлекеттик тапшырыкчы иш жүргүзүп, бул укук Кыргыз Республикасына таандык деп белгиленбесе, аткаруучуга (ишти көтөрүүчүгө) таандык болот.

Эгерде Кыргыз Республикасынын мамлекеттик муктаждыктары үчүн мамлекеттик контракт боюнча иштерди аткарууда түзүлгөн топологияга болгон мүлктүк укуктар мамлекеттик эмес тапшырык берүүчүгө таандык болсо, мындай учурда топология боюнча мүлктүк укуктардын ээси Кыргыз Республикасынын мамлекеттик муктаждыктары алынып келинген товарларды даярдоо же жалданып иштеген иштерди аткарууда мындай топологияны пайдаланууга укук берүү жөнүндө мамлекеттик тапшырык берүүчүнүн талабы боюнча ал атаган тараптар менен келишим түзүүгө милдеттүү.

Топологияны түзүп, бирок укук ээси болуп саналбаган кызматкерге (авторго) сыйаке ушул статьянын биринчи бөлүгүнө ылайык ушул укукту алган жак тарабынан төлөнүп берилет. Сыйаке төлөөнүн тартиби жана апып өлчөмү автор менен топологияга карата мүлктүк укуктардын ээсинин ортосундагы келишимде белгиленет.

(КР [2006-жылдын 7-августундагы № 150](#), [2007-жылдын 31-июлундагы № 127](#) Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

8-статья. Топологияны пайдаланууга берилген өзгөчө укукту бузуу деп таанылбаган иш-аракеттер

Топологияны пайдаланууга берилген:

мыйзамдуу түрдө алган ИМСТИ же ушундай ИМС бар буюмдарды, эгерде ушундай пайдаланууну жүргүзүп жаткан жак бул ИМСТер же мындай ИМС бар буюмдар топологияны пайдаланууга берилген өзгөчө укукту бузуу менен жасалганын же жайылтылып жатканын билбесе же билүүгө тийиш болбосо, аларды пайдалануу. Топологиянын укук ээсинен тийиштүү эскертүү алгандан кийин бул жак ар бир ИМС үчүн же ушундай ИМС бар ар бир буюм үчүн ылайыгына жараша компенсация төлөп берет;

пайда көрүүнү көздөбөй жеке максатта, ошондой эле баалоо, талдоо, изилдөө жана үйрөнүү максатында пайдалануу;

мыйзамдуу жол менен чарбалык жүгүртүүгө киргизилген корголуучу топологиялуу ИМСТИ жайылтуу өзгөчө укукту бузуу деп таанылбайт.

Ушул Мыйзамдын 5-статьясынын төртүнчү бөлүгүндө көрсөтүлгөн, башка автордун түзгөнүнө карабастан, окшош оригиналдуу топологияга карата ишке ашырылып жаткан иш-аракеттер топологияны пайдаланууга берилген өзгөчө укукту бузуу деп таанылбайт.

9-статья. Топологияны каттоо

Топологиянын автору же башка бир укук ээси өзүнүн каалоосу боюнча түздөн-түз же өзүнүн өкүлү аркылуу топологияны ИМСТИн топологиясын расмий каттоого билдирме берүү (мындан ары - каттоого билдирме) жолу менен каттата алат. Билдирме жана ага тиркелүүчү документтер интеллектуалдык менчик жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органга жеке өзү же болбосо почта байланышынын уюму же билдирмелерди электрондук түрдө берүү тутуму аркылуу берилиши мүмкүн.

Каттоого билдирме берүү топологияны биринчи жолу пайдалануу датасынан тартып, эгерде мындай пайдалануу болсо, эки жылдан ашпаган мөөнөттө жүзөгө ашырылат.

Каттоого билдирме берүү бир гана топологияга тиешелүү болууга жана төмөнкүлөрдү камтууга тийиш:

укук ээсин, ошондой эле эгерде ушундай катары көрсөтүлүүдөн баш тартпаса авторун, алардын турган жерин (жашаган жерин), топологияны биринчи жолу пайдалануу датасын, эгерде мындай пайдалануу болсо, көрсөтүү менен ИМСтин топологиясын расмий каттоого арызды;

топологиянын өзгөчөлүгүн көрсөтүүчү рефератты кошуп алганда, топологияны идентификациялаган депонирленген материалдарды;

ИМСтин топологиясынын элементтеринин жайгашуусунун геометриялык-мейкиндик схемасын;

белгиленген өлчөмдө каттоо жыйымы төлөнгөнүн ырастоочу документти же каттоо жыйымын төлөөдөн бошотуу үчүн, ошондой эле анын өлчөмүн азайтуу үчүн негиздерди.

Каттоого билдирме келип түшкөндөн кийин зарыл документтердин болушу, алардын ушул статьянын үчүнчү бөлүгүндө баяндалган талаптарга ылайык келүүсү текшерилет. Билдирме берилгенден кийин эки айдын ичинде арыз ээси билдирменин материалдарын толуктоого, тактоого жана оңдоого укуктуу.

Билдирмени кароо алты айдын ичинде жүргүзүлөт.

Текшерүүнүн оң натыйжасы чыкканда топология Кыргыз Республикасынын интегралдык микросхемалар топологияларынын мамлекеттик реестрине киргизилет, топологиянын катталганы жөнүндө маалыматтар жарыяланат жана арыз ээсине интегралдык микросхеманын топологиясы расмий катталганы жөнүндө күбөлүк берилет.

Расмий каттоонун тартиби, расмий каттоо жөнүндө күбөлүктүн формасы, аларда көрсөтүлүүчү маалыматтардын курамы интеллектуалдык менчик жаатындагы Кыргыз Республикасынын ыйгарым укуктуу мамлекеттик органы тарабынан белгиленет.

Кыргыз Республикасынын интегралдык микросхемалар топологияларынын мамлекеттик реестрине киргизилген маалыматтар, алар тескерисинче далилденгенге чейин ишенимдүү деп эсептелет.

Көрсөтүлгөн маалыматтардын ишенимдүүлүгү үчүн арыз ээси жоопкерчилик тартат.

Интегралдык микросхемалардын топологияларын, укуктарды өткөрүп берүү жөнүндө келишимдерди расмий каттоого байланыштуу аракеттерди жүзөгө ашыруу жана маалыматтарды жарыялоо үчүн каттоо жыйымдары Кыргыз Республикасынын салыктык эмес кирешелер жөнүндө мыйзамдарына ылайык алынат.

(Бөлүк КР 2020-жылдын 23-мартындагы № 29 [Мыйзамына](#) ылайык күчүн жоготту)

Каттоо жыйымдарынын өлчөмү, төлөө мөөнөтү, ошондой эле аларды төлөөдөн бошотуу же алардын өлчөмдөрүн азайтуу үчүн негиздер Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан белгиленет.

Топологиянын автору же анын укук мураскери өздөрүнүн укуктары жөнүндө билдирүү үчүн корголуучу топологияга, ошондой эле ушундай топологияны

камтыган буюмдарга Т ("Т", [Т], (Т), Т* же Т) жазуу тамгасы түрүндө белгиленген кабарлоону, укук ээсин идентификациялоого мүмкүндүк берүүчү топологияны жана маалыматты пайдаланууга өзгөчө укуктун күчүнө кирүү мөөнөтү башталган датаны көрсөтүүгө укуктуу.

(КР [2015-жылдын 7-июлундагы № 149](#), [2020-жылдын 23-мартындагы № 29](#), [2023-жылдын 23-мартындагы № 68](#) Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

10-статья. Топологияны пайдаланууда өзгөчө укуктук аракеттенүү мөөнөтү

Топологияны пайдаланууга өзгөчө укук он жыл аралыгында күчүндө болот.

Топологияны пайдаланууга өзгөчө укуктун күчүнүн мөөнөтүнүн башталышы төмөндөгү даталардын бир кыйла эртерээги боюнча белгиленет:

топологияны биринчи пайдалануунун күнү боюнча; мында кайсы бир жерде бул топологияны же ушул топология менен ИМСТИ чарбалык жүгүртүүгө киргизүүнүн бир кыйла эртерээк документтештирип жазылган күнү эсептелет;

топологияны каттоо күнү боюнча.

Окшош оригиналдуу топология пайда болгон учурда, башка автордун түзгөнүнө карабастан, топологияны пайдаланууга өзгөчө укуктун күчүнүн жалпы мөөнөтү он жылдан ашпоого тийиш.

(КР [2015-жылдын 7-июлундагы № 149](#) Мыйзамынын редакциясына ылайык)

11-статья. Топологияга укукту коргоо

Топологиянын автору же башка бир укук ээси төмөндөгүлөрдү талап кылууга акылуу:

укуктарды таанууну;

укуктун бузулушуна чейин күчүндө болгон абалды калыбына келтирүүнү жана укукту бузуучу же укукту бузууга коркунуч түзүүчү аракеттерди токтотууну; келтирилген зыяндардын ордун толтурууну, булардын өлчөмүнө укук бузуучу мыйзамсыз алган кирешелердин суммасы кошулат;

алардын укуктарын коргоого байланышкан, ченемдик мыйзам актыларында каралган башка чараларды колдонууну.

Автор же башка бир укук ээси өзүнүн укугун коргоо үчүн белгиленген тартипте сотко кайрыла алат.

(3-бөлүк КР [2015-жылдын 7-июлундагы № 149](#) [Мыйзамына](#) ылайык күчүн жоготту)

(4-бөлүк КР [2015-жылдын 7-июлундагы № 149](#) [Мыйзамына](#) ылайык күчүн жоготту)

(КР [2015-жылдын 7-июлундагы № 149](#) Мыйзамынын редакциясына ылайык)

12-статья. Чет өлкөлөрдө топологияга укукту коргоо

Автор же башка укук ээси чет өлкөлөрдө топологияга укуктук коргоо боюнча тийиштүү билдирмени каттодон өткөргөндөн кийин гана сурап ала алат. Бул жобону сактабоо Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган жоопкерчиликке алып келет.

Чет өлкөлөрдө топологияга укуктук коргоону алууга байланышкан чыгымдарды ушундай коргоону сурап алуучу жак же аны менен макулдашуу боюнча башка жеке адам же юридикалык жак көтөрөт.

(КР [2015-жылдын 7-июлундагы № 149 Мыйзамынын редакциясына ылайык](#))

13-статья. Чет өлкөлүк жеке жана юридикалык жактардын укуктары

Чет өлкөлүк жеке жана юридикалык жактар Кыргыз Республикасы катышуучусу болуп саналган, мыйзамда белгиленген тартипте күчүнө кирген эл аралык келишимдерге ылайык же өз ара келишүү принцибинин негизинде ушул Мыйзамда каралган укуктардан Кыргыз Республикасынын жеке жана юридикалык жактары менен бирдей пайдаланышат.

(КР [2015-жылдын 7-июлундагы № 149 Мыйзамынын редакциясына ылайык](#))

14-статья. Эл аралык келишимдер

(КР 2015-жылдын 7-июлундагы № 149 [Мыйзамына](#) ылайык күчүн жоготту)

15-статья. Ушул Мыйзамды колдонууга киргизүү

1. Ушул Мыйзам жарыяланган учурдан тартып колдонууга киргизилсин.

2. Кыргыз Республикасынын "Интегралдык микросхемалардын топологиясын укуктук коргоо жөнүндө" Мыйзамы көрсөтүлгөн Мыйзам колдонууга киргизилгенден кийин келип чыккан интегралдык микросхемалардын түзүлүшүнө жана пайдаланылышына байланыштуу мамилелерге карата жайылтылат.

Эгерде интегралдык микросхемалардын топологиясы ушул Мыйзам жарыяланган күндөн тартып эки жылдын ичинде Кыргызпатентте катталса, Ушул Мыйзамдын күчү аталган Мыйзам кабыл алынганга чейин келип чыккан укуктук мамилелерге карата колдонулат.

3. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети өзүнүн ченемдик укуктук актыларын ушул Мыйзамга ылайык келтирсин.

(КР [2023-жылдын 23-мартындагы № 68 Мыйзамынын редакциясына ылайык](#))

**Кыргыз Республикасынын
Президенти**

А.Акаев